

ĢENERĀLADVOKĀTES ELEANORAS ŠARPSTONES [ELEANOR SHARPSTON] SECINĀJUMI,

sniegti 2008. gada 22. decembrī¹

1. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko iesniegusi Francijas *Conseil d'État* [Valsts Padome], attiecas uz piekļuvi informācijai par vietu, kur veikta virkne lauka izmēģinājumu ar ģenētiski modificētiem organismiem (turpmāk tekstā — "ĢMO"), ja iestādes uzskata, ka šādas informācijas izpaušana var būt bistama sabiedriskajai kārtībai.

3. Mērs neatbildēja uz šo lūgumu. Tādēļ Azelvandre vērsās Piekļuves administratīvajiem dokumentiem komisijā. Komisija sniedza labvēlīgu atzinumu par publiskā paziņojuma un prefektūras pavadvēstules pirmās lapas izsniegšanu, bet sniedza nelabvēlīgu atzinumu par stādišanas reģistra kopijas un kartes ar norādītām vietām, kur notikuši lauka izmēģinājumi, izsniegšanu, pamatojoties uz to, ka šāda izpaušana ietekmētu attiecīgo lauksaimnieku privāto dzīvi un drošību. Komisija atzina par nepieņemamu lūgumu izsniegt informatīvu dokumentāciju par 2004. gadā notikušo izplatīšanu.

Faktiskie apstākļi

2. Azelvandre [Azelvandre] 2004. gada aprīlī lūdza Soseimas [Sausheim] mēram izsniegt publisko paziņojumu, stādišanas reģistru² un prefektūras pavadvēstuli par katru ĢMO lauka izmēģinājumu, kas veikti Soseimas pašvaldībā. Viņš lūdza nosūtīt arī informatīvu dokumentāciju par katru jaunu ĢMO lauka izmēģinājumu, kas 2004. gadā veikti pašvaldības teritorijā.

4. Mērs izsniedza publiskos paziņojumus par pieciem pašvaldības teritorijā notikušiem lauka izmēģinājumiem un prefektūras pavadvēstules attiecībā uz diviem no tiem. Tad Azelvandre iesniedza sūdzību Strasbūras Administratīvajā tiesā, kura atcēla mēra netiešo lēmumu, ar kuru ir atteikts izsniegt prefektūras vēstules attiecībā uz pārējiem trīs izmēģinājumiem un stādišanas reģistrus (izņemot informāciju par vārdiem) attiecībā uz visiem pieciem lauka izmēģinājumiem, un izdeva rīkojumu mēram izsniegt šos dokumentus.

1 — Oriģinālvaloda — angļu.

2 — Franču valodā: "fiche d'implantation".

5. Pašvaldība iesniedza apelācijas sūdzību *Conseil d'État* par Administratīvās tiesas lēmumu. *Conseil d'État* ir uzdevusi Eiropas Kopienų Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

tojoties uz Kopienų vispārīgajiem principiem?”

Ievada piezīmes

“1. Vai ar “vietu, kurā notiek ģenētiski modificētu organismu izplatīšana”, kuru saskaņā ar Padomes 1990. gada 23. aprīļa Direktīvas 90/220/EEK par ģenētiski modificētu organismu apzinātu izplatīšanu vidē³ 19. pantu nevar uzskatīt par konfidenciālu, ir jāsaprot zemes gabals ar kadastra numuru vai lielāka ģeogrāfiska teritorija, kas atbilst pašvaldībai, kurā notiek izmantošana, vai vēl lielākai ģeogrāfiskai teritorijai, piemēram, kantonam, departamentam?”

Piemērojamais tiesiskais regulējums

6. Azelvandre savu lūgumu iesniedza 2004. gada aprīlī. Tajā laikā Padomes Direktīva 90/220/EEK (turpmāk tekstā — “Direktīva 90/220”) tika aizstāta ar Direktīvu 2001/18/EK (turpmāk tekstā — “Direktīva 2001/18”)⁵, un ar Direktīvu 2003/4/EK (turpmāk tekstā — “Direktīva 2003/4”) vēl nebija aizstāta pirms tās spēkā esošā Padomes Direktīva 90/313/EEK (turpmāk tekstā — “Direktīva 90/313”)⁶.

2. Vai kadastra informācijas par izmantošanas atrašanās vietu izpaušana, ja ar to saprot zemes gabala ar kadastra numuru izpaušanu, ir pretrunā atkāpei par sabiedriskās kārtības vai citu likumā aizsargātu noslēpumu aizsardzību, pamatojoties uz [EKL] 95. pantu vai 2003. gada 28. janvāra Direktīvu 2003/4/EK par vides informācijas pieejamību sabiedrībai⁴ vai pama-

7. Tādējādi es ierosinu, ka, atbildot uz *Conseil d'État* uzdotajiem jautājumiem, Tiesai savas

3 — OV 1990, L 117, 15. lpp.

4 — OV 2003, L 41, 26. lpp.

5 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 12. marta direktīva par ģenētiski modificētu organismu apzinātu izplatīšanu vidē un Padomes Direktīvas 90/220/EEK atcelšanu (OV L 106, 1. lpp.).

6 — Padomes 1990. gada 7. jūnija direktīva par brīvų piekļuvi vides informācijai (OV L 158, 56. lpp.).

atbildes jābalsta uz Direktīvu 2001/18⁷ un Direktīvu 90/313⁸. Kā tas vēlāk kļuvis skaidrs, lielākajā daļā agrāko un vēlāko direktīvu attiecīgajos noteikumos nav atšķirību, tādēļ viedoklis, ko es paudušu, *mutatis mutandis* piemērojams Direktīvām 90/220 un 2003/4.

Atbilstošās tiesību normas

Līguma noteikumi

Izplatīšanas veidi

8. Gan no nolēmuma par prejudiciālā jautājuma uzdošanu teksta, gan valsts tiesas lietas materiāliem ir skaidrs, ka attiecīgās izplatīšanas ir lauka izmēģinājumi, kas ir ietverami Direktīvas 2001/18 B daļas piemērošanas jomā.

9. Turklāt iesniedzējtiesa ir iesniegusi Eiropas Kopienų Tiesai šo lauka izmēģinājumu identifikācijas numurus. Ziņojumi par lauka izmēģinājumiem⁹ atklāj, ka izmēģinājumi attiecas uz kukurūzu, kas ir “augstāks augs”, kā tas ir noteikts III pielikumā, un kas pieder pie taksonomiskās grupas *Spermatophytae* (sēklas ražojošs). Tādēļ informācija, kas tiek pieprasīta no paziņojuma iesniedzēja atļaujas izsniegšanas procesa laikā, ir noteikta III B pielikumā.

10. EKL 95. panta 4. punktā ir noteikts:

“Ja pēc tam, kad Padome [...] ir noteikusi saskaņošanas pasākumu, kāda dalībvalsts uzskata par vajadzīgu atstāt spēkā savus noteikumus [EKL] 30. pantā minēto būtisko iemeslu dēļ [...], tā dara Komisijai zināmus šos noteikumus, kā arī pamatojumu to atstāšanai spēkā.”

11. EKL 30. pantā noteiktie pamatojumi ietver valsts drošības, cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības, augu aizsardzības un rūpnieciskā un komerciālā īpašuma aizsardzības apsvērumus.

7 — Direktīvas 90/220 vietā.

8 — Direktīvas 2003/4 vietā.

9 — Pieejams:

http://www.ogm.gouv.fr/experimentations/evaluation_scientifique/cgb/avis_rapports/rapport_activite_1998/rapport_activite_1998.pdf.

Direktīva 2001/18

nodrošinātu abu pēdējo augsta līmeņa drošību”.

12. Direktīva 2001/18 regulē ĢMO izplatīšanu vidē¹⁰. Tā nosaka procedūru, kas jāievēro, ja persona vēlas veikt ĢMO apzinātu izplatīšanu vidē.

15. Šis apraksts ietver ĢMO lauka izmēģinājumus.

13. 1. pantā ir noteikts, ka direktīvas mērķis ir “tuvināt dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktus, lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi [...], apzināti izplatot vidē ģenētiski modificētus organismus [...]”.

14. Direktīvas 2. panta 3. punktā “apzināta izplatīšana” ir definēta šādi:

16. Direktīva 2001/18 sastāv no četrām daļām un vairākiem pielikumiem. A daļa nosaka dalībvalstīm noteiktos pienākumus, kad tās izsniedz atļauju apzinātu ĢMO izplatīšanu vidē. B un C daļa ietver noteikumus par atļaujas izsniegšanas procedūru apzinātai izplatīšanai tādos nolūkos, kas nav ĢMO laišana tirgū (B daļa), un tādu produktu laišanai tirgū, kas satur ĢMO vai sastāv no tiem (C daļa). D daļā ir noteikti vairāki noteikumi, kuri tāpat kā A daļas noteikumi ir piemērojami vispārīgi. Pielikumos ir sniegti īpaši noteikumi attiecībā uz pienākumiem, kas noteikti saskaņā ar direktīvas galvenajām daļām.

“[...] jebkura ĢMO vai ĢMO kombinācijas ievadīšana vidē ar nodomu, neveicot īpašus lokalizācijas pasākumus, lai ierobežotu to saskari ar vispārējo populāciju un vidi un

17. A daļas 4. pantā ir noteikta vispārējā atļaujas izsniegšanas procedūra, kas jāievēro visiem paziņojuma iesniedzējiem. It īpaši tajā ir noteikts, ka:

10 — Direktīva 2001/18 atcēla Padomes Direktīvu 90/220 no 2002. gada 17. oktobra.

“1. [...] ĢMO var apzināti izplatīt vai laist tirgū tikai tad, ja tie atbilst attiecīgi B vai C daļai.

6. pantā. Šī panta attiecīgie noteikumi ir izteikti šādi:

[..]

2. Jebkura persona, pirms tā iesniedz paziņojumu saskaņā ar B vai C daļu, novērtē vides riskus. Informācija, kas var būt vajadzīga vides risku novērtēšanai, ir izklāstīta III pielikumā.

“1. Neierobežojot 5. pantu [kas attiecas uz ārstnieciskajām vielām un savienojumiem, kas paredzēti lietošanai cilvēkiem], visām personām pirms ĢMO vai ĢMO kombinācijas apzinātas izplatīšanas jāiesniedz paziņojums tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kuras teritorijā ir paredzēta izplatīšana.

[..]

2. Šā panta 1. punktā minētajā paziņojumā iekļauj:

4. Dalībvalstis norīko kompetento iestādi vai iestādes, kas atbild par atbilstību šīs direktīvas prasībām. Kompetentā iestāde pārbauda saskaņā ar B un C daļu iesniegto paziņojumu atbilstību šīs direktīvas prasībām un 2. punktā paredzētā novērtējuma pareizību [..].”

a) tehnisko dokumentāciju, kurā ir III pielikumā norādītā informācija, kas vajadzīga, lai novērtētu vides riskus, ko rada ĢMO vai ĢMO kombinācijas apzināta izplatīšana [..]

18. B daļā ir noteikta atļauju izsniegšanas standarta procedūra paziņojuma iesniedzējiem, kuri vēlas veikt (*inter alia*) ĢMO lauka izmēģinājumus. Procedūra ir sīki izklāstīta

[..]

8. Paziņojuma iesniedzējs var sākt izplatīšanu tikai tad, kad ir saņēmis kompetentās iestādes rakstisku piekrišanu un izplatīšana atbilst visiem šajā piekrišanā minētajiem nosacījumiem.

2. Saskaņā ar šo direktīvu iesniegtajā paziņojumā tā iesniedzējs var norādīt, kuras informācijas izpaušana varētu kaitēt viņa konkurētspējai un kura tādēļ būtu uzskatāma par konfidenciālu. Šādos gadījumos jāsniedz pamatojums.

[..]”

19. D daļa ietver divus noteikumus, 25. pantu un 31. panta 3. punktu, kuros ir noteikts valsts iestādēm pienākums attiecībā uz informāciju, kas iegūta atļaujas izsniegšanas procesā.

3. Kompetentā iestāde pēc apspriešanās ar paziņojuma iesniedzēju lemj, kura informācija ir glabājama konfidenciāli, un informē par savu lēmumu paziņojuma iesniedzēju.

20. Direktīvas 25. pants regulē informācijas konfidencialitāti, kas kompetentām iestādēm iesniegta saskaņā ar B daļā noteikto procedūru. Tajā ir noteikts:

4. Nekādā gadījumā konfidenciāli nedrīkst glabāt šādu informāciju, ja tā ir iesniegta saskaņā ar [inter alia 6. pantu] [..]:

“1. Komisija un kompetentās iestādes neizpauž trešām personām nekādu konfidenciālu informāciju, ko tās saskaņā ar šo direktīvu ir saņēmušas paziņojumā vai apmaiņas ceļā, un aizsargā intelektuālā īpašuma tiesības uz saņemtajiem datiem.

— [..] izplatīšanas vietu [..]”¹¹.

11 — Šis noteikums atbilst Direktīvas 90/220 19. pantam, kas bija pirmā *Conseil d'Etat* Eiropas Kopienu Tiesai uzdotā jautājuma pamatā. Šī panta attiecīgās materiālās normas nav mainījušās.

21. Direktīvas 31. panta 3. punktā dalībvalstīm ir noteikts informācijas sniegšanas pienākums. Tajā ir noteikts:

sniedz, ja paziņojums attiecas uz ĢMO, kas nav augstāks augs. B daļa nosaka informāciju, kas jāiekļauj paziņojumos par augstāko augu ĢMO izplatīšanu.

“Neierobežojot 2. punktu un IV pielikuma A punkta Nr. 7 [12],

23. Direktīvas III B pielikuma E daļā ir noteikta informācija par izplatīšanas vietu, kas kompetentajām valsts iestādēm jāpieprasa. It īpaši E daļas 1. punktā ir precizēts, ka paziņojuma iesniedzējam jāsniedz informācija par “izplatīšanas vietas(-u) novietojumu un lielumu”¹³.

a) dalībvalstis izveido valsts reģistrus, kuros reģistrē ĢMO izplatīšanas vietu saskaņā ar B daļu.”

Direktīva 90/313

22. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu no visiem direktīvas pielikumiem attiecas tikai uz III pielikumu. Šis pielikums precizē, kāda informācija jāpaziņo valsts iestādēm atļaujas saņemšanas procesā. Tas ir sadalīts divās daļās. A daļa nosaka informāciju, kas jāie-

24. Tiesvedības faktu rašanās laikā Direktīva 90/313 regulēja piekļuvi vides informācijai, kas bija dalībvalstu iestāžu rīcībā¹⁴.

13 — Savukārt III A pielikuma, kas nosaka iesniedzamo informāciju par vietu, ja tiek izmantots ĢMO, kas nav augstāks augs, III B 1 noteikumā ir lietots formulējums “[paredzamo izplatīšanu] ģeogrāfiskais stāvoklis un vietu koordinātes”. Šis formulējums ir izmantots arī Direktīvā 90/220.

14 — Tā tika aizstāta ar Direktīvu 2003/4, kas stājās spēkā 2005. gada 14. februārī.

12 — No kuriem abi attiecas uz C daļas paziņojumiem.

25. Šīs direktīvas 1. pantā ir noteikts, ka tās mērķis ir “nodrošināt valsts iestāžu rīcībā esošās vides informācijas brīvu pieejamību un izplatīšanu, kā arī formulēt pamatnoteikumus, kas reglamentē šādas informācijas pieejamību”.

valstīm ir atļauta piekļuve vides informācijai. Tas ir formulēts šādi:

26. Direktīvas 2. panta a) punktā ir definēta tās piemērošanas joma. Tajā ir noteikts:

“1. Izņemot šajā pantā paredzētos gadījumus, dalībvalstis nodrošina to, ka, saņemot pieprasījumu no jebkuras fiziskas vai juridiskas personas, valsts iestādēm ir pienākums nodrošināt tai vides informāciju, neprasot pamatojumu.

“Šajā direktīvā:

[..]

a) “vides informācija” ir jebkura pieejamā informācija [...] par ūdeņu, gaisa, augsnes, faunas, floras, dabas teritoriju un ainavu stāvokli, kā arī par darbībām [...] vai pasākumiem, kuri nelabvēlīgi ietekmē vai var nelabvēlīgi ietekmēt šo stāvokli, un tā aizsardzībai paredzētajām darbībām un pasākumiem, to skaitā administratīviem pasākumiem un vides aizsardzības programmām.”

2. Dalībvalstis var paredzēt, ka šādas informācijas pieprasījums tiek noraidīts, ja tā ietekmē:

[..]

27. Direktīvas 90/313 3. pantā ir noteikts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru dalīb-

— valsts drošību,

[..]

kas nosaka piekļuvi vides informācijai attiecībā uz šādām izplatīšanām.

- datus, kuru izpaušana drīzāk varētu kaitēt tai videi, uz kuru šie dati attiecas.

Pirmais jautājums

[..]"

Process

28. Soseimas pašvaldība, Francijas, Grieķijas, Nīderlandes un Polijas valdības un Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus un tās tika uzklautas 2008. gada 14. oktobra tiesas sēdē.

Anālizē

29. Ar uzdotajiem jautājumiem tiek mēģināts noskaidrot, kā direktīvas, kas regulē ĢMO izplatīšanu vidē, mijiedarbojas ar direktīvām,

30. Direktīva 2001/18 nav "informācijas piekļuves" direktīva. Tās galvenais mērķis ir nodrošināt saskaņotu tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru dalībvalstis var atļaut ĢMO izplatīšanu vidē. Tā nosaka kritērijus, saskaņā ar kuriem katrā atsevišķā gadījumā novērtē iespējamo risku, kas var rasties. Direktīvā paredzētie pasākumi ir vērsti uz to, lai nodrošinātu drošu (un efektīvu) rūpniecības produktu, kas izmanto ĢMO, attīstību¹⁵.

31. Šim nolūkam direktīva uzliek pienākumu jebkurai personai, kas vēlas uzsākt izplatīšanu, sniegt informāciju tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā notiks paredzētā izplatīšana. Šīs informācijas mērķis ir ļaut šīm iestādēm veikt efektīvu riska novērtēšanu, pirms tās izlemj, vai atļaut paziņojuma iesniedzēja ĢMO saskarsmi ar vidi.

¹⁵ — Skat. 7. apsvērumu.

32. Tiklīdz iestādēm ir nepieciešamā informācija, lai pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu par to, vai atļaut vai neatļaut izplatīšanu, un tiklīdz šis lēmums ir pieņemts, Direktīva 2001/18 nosaka tām noteiktus sekundārus pienākumus, reglamentējot turpmāku paziņojuma iesniedzēja sniegtās informācijas izmantošanu.

33. Viens no šādiem pienākumiem ir sabiedrības informēšana¹⁶. Tomēr pienākums informēt sabiedrību ir papildu pienākums, nevis tāds, kas rodas neatkarīgi.

34. Tagad izvērtēsim direktīvas struktūru un saturu sīkāk.

35. Personām, kas vēlas izplatīt ĢMO vidē, 6. pantā ir noteikts pienākums paziņot kompetentajām valsts iestādēm un iesniegt informāciju saturošu dokumentāciju, lai šīs iestādes varētu pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu par to, vai atļaut vai neatļaut šādu izplatīšanu.

16 — Orhūsas [Aarhus] Konvencijas par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju vērsties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (2161 UNTS 447) apsvērumi skaidri atspoguļo principu, ka pārskatāmība ir vēlama, lai gan lielākā daļa sabiedrības var nebūt zinātniskie speciālisti.

36. Direktīvas 6. pantā ir ietverta atsauce uz III pielikumu. Šis pielikums nosaka informāciju, kas paziņojuma iesniedzējam jānorāda. Tas *inter alia* ietver informāciju par izplatīšanas vietu.

37. Uz šo lietu attiecas Direktīvas III B pielikuma teksts¹⁷.

38. Direktīvas III B pielikuma E daļas 1. punktā ir noteikts, ka paziņojuma iesniedzējam jāinformē kompetentās iestādes par “izplatīšanas vietas(-u) novietojumu un lielumu”.

39. Lai arī III A pielikumā (kas ir piemērojams uz ĢMO, kas nav augstāki augi) ir precizēts, ka paziņojuma iesniedzējam ir jāinformē kompetentās iestādes par paredzamās izplatīšanas vietas “ģeogrāfisko stāvokli un vietas koordinātēm”, šķiet, ka III B pielikums nosaka mazāk detalizētu definīciju.

40. Manuprāt, izskaidrojums ir saistīts ar paziņojuma dokumentācijas mērķiem. Paziņojuma iesniedzējam kompetentām iestādēm jāsniedz to pieprasītā informācija, lai tās

17 — Skat. šo secinājumu 8. un 9. punktu.

veiktu vides riska novērtējumu, pirms tiek izsniegta izplatīšanas atļauja¹⁸.

41. Detalizētas informācijas faktiskais apjoms, kas šīm iestādēm nepieciešams, katrā konkrētā gadījumā būs atšķirīgs¹⁹. Dažos gadījumos pietiekamu vides riska novērtējumu būs iespējams veikt, ja atrašanās vieta norādīta kantona vai pašvaldības līmenī. Citos gadījumos būs pietiekamas tikai precīzas koordinātes²⁰.

42. Tiklīdz kompetentām valsts iestādēm ir sniegta informācija, kas nepieciešama, lai varētu veikt vides riska novērtējumu un attiecīgajā gadījumā atļaut izplatīšanu, direktīvā ir paredzēti papildu noteikumi, kas nosaka turpmāku informācijas izmantošanu²¹.

43. Direktīvas 25. pantā ir noteikti vairāki pamatojumi, uz kuriem paziņojuma iesniedzējs var balstīties, lai lūgtu valsts iestādēm neizpaust informāciju, ko tas ir sniedzis 6. pantā noteiktajā atļaujas izsniegšanas procesā, kas sīki ir izklāstīts III pielikumā.

44. Direktīvas 25. panta 4. punktā noteikts ierobežojums šīm tiesībām uz aizsardzību. It īpaši 25. panta 4. punktā ir noteikts, ka *nekādā gadījumā* nedrīkst nesniegt informāciju par "izplatīšanas vietu".

45. Manuprāt, jēdziens "izplatīšanas vieta" 25. pantā ir aprakstošs teikums, kas jāinterpretē kā tāds, kas atsaucas uz informāciju par vietu, ko valsts iestādes atļauju piešķiršanas procesā katrā atsevišķā gadījumā pieprasa vides riska novērtēšanas mērķiem.

46. Tā kā 25. pants ir piemērojams vispārīgi, tad ir loģiski, ka 25. panta 4. punktā lietots vispārējs jēdziens "izplatīšanas vieta", kas

18 — Skat. Direktīvas 2001/18 4. panta 2. punktu.

19 — Individuālā pieeja ir atspoguļota 18. un 19. apsvērumā.

20 — Nīderlandes valdība pareizi norāda, ka precizitātes pakāpei, līdz kādai var tikt sīkāk norādīta atrašanās vieta, noteikti nav jāatbilst zemes gabalu nomenklatūrai. "Zemes gabals" var būt mazs vai diezgan liels. Nomenklatūra atšķirsies katrā dalībvalstī. Šie elementi tālāk atbalsta viedokli, ka III B pielikums ir jāinterpretē tā, ka tas nosaka atrašanās vietas norādīšanas precizitātes pakāpi, ņemot vērā nepieciešamo vides riska novērtēšanai.

21 — Divi no šiem noteikumiem, 9. un 24. pants, savā darbībā neietekmē 25. pantu. Šiem noteikumiem tādējādi nav nozīmes šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu nolūkiem.

ietver abus gadījumus — to, kad mazāk precīza atrašanās vieta ir pietiekama vides riska novērtējuma vajadzībām, situācijas, kad jāsniedz informācija par ģeogrāfisko stāvokli un vietas koordinātēm²².

47. Attiecīgi es nevaru piekrist, ka jēdziens “vieta” piešķir dalībvalstīm rīcības brīvību, lai noteiktu līdzsvaru starp valsts drošību un sabiedrības tiesībām piekļūt informācijai²³.

48. Direktīvas 25. panta 4. punkts ir jāinterpretē tā, ka dalībvalstīm ir pienākums sniegt jebkādu informāciju par atrašanās vietu, kas III pielikuma piemērošanas rezultātā ir nonākusi to rīcībā. Vispārīgāk pienākums, ko kompetentajām valsts iestādēm nosaka Direktīva 2001/18, ir padarīt publiski pieejamu informāciju, ko tā ir saņēmusi, lai veiktu vides riska novērtējumu un piešķirtu atļauju izplatīšanai (uz ko attiecas tikai īpaši konfi-

dencialitātes pamatojumi, kas norādīti 25. panta 1. punktā).

49. Manis piedāvātajai interpretācijai ir divējādas sekas. Pirmkārt, valsts iestādēm nevar uzlikt pienākumu sniegt informāciju, kas nav to rīcībā²⁴. Otrkārt, ja šīm iestādēm ir iesniegta informācija (pat ja tā ir sniegta atļaujas izsniegšanas procesā), kas nav nepieciešama vides riska novērtēšanai, šai informācijai nav piemērojams III pielikums, un tādējādi tām nav pienākuma saskaņā ar Direktīvu 2001/18 sniegt šo informāciju personai, kas to pieprasa²⁵.

50. Direktīvas 25. pantu nevar uzskatīt par tādu, kas darbojas kā filtrs attiecībā uz informācijas par atrašanās vietu sniegšanu. Manuprāt, 25. pants drīzāk ir jāinterpretē šādi. 25. panta 1. punktā ir noteikti Komisijai un dalībvalstu kompetentām iestādēm divi pienākumi: pienākums neizpaust trešām personām “konfidenciālu informāciju, ko tās saskaņā ar šo direktīvu ir saņēmušas paziņojumā vai apmaiņas ceļā”, un pienākums aizsargāt intelektuālā īpašuma tiesības uz saņemtajiem datiem. Tad 25. panta 2. un 3. punktā ir paredzēts process, saskaņā ar kuru

22 — Dažādas Direktīvas 2001/18 valodas redakcijas norāda uz sistematisku vispārēja jēdziena lietošanu 25. panta 4. punktā. Skat., piemēram, dāņu, franču, vācu, angļu un spāņu valodas redakcijas, kurās ir atsauce uz izplatīšanas atrašanās vietu, nevis īpaša atsauce uz izplatīšanas vietu vai vietām.

23 — Attiecīgi es noraidītu Francijas apsvērumus, ka tikai tas vien, ka lielākā daļa dalībvalstu ir izvēlējušās sniegt informāciju par izplatīšanas vietu tikai plašākā nozīmē, norāda uz to, ka likumdevējs 25. panta 4. punktu bija paredzējis kā noteikumu par rīcības brīvību.

24 — Informāciju, kurai jābūt to rīcībā, nosaka dalībvalstu pienākums efektīvi veikt riska novērtējumu.

25 — Tomēr tām var prasīt sniegt šo informāciju saskaņā ar Direktīvu 90/313; skat. 58. un turpmākos punktus.

nosaka šādi aizsargājamu materiālu apjomu. No tā izriet, ka, piemērojot šo procesu, kompetentās iestādes īsteno savu spriestspēju²⁶. Spriestspēja ietver nelielu rīcības brīvību.

izriet no 31. panta 3. punkta a) apakšpunkta noteikumu izvērtēšanas. Šis noteikums nosaka, ka dalībvalstis "izveido valsts reģistrus, kuros reģistrē GMO izplatīšanas vietu saskaņā ar B daļu"²⁷. Ir skaidrs, ka nebūtu iespējams ievērot šo noteikumu, ja uz informāciju par izplatīšanas vietu attiektos 25. panta 1. punktā noteiktā konfidencialitāte.

51. Savukārt 25. panta 4. punktā ir noteikts, kādu informāciju *nevar glabāt* konfidenciali. Šeit rīcības brīvības izmantošana vai lēmuma pieņemšana ir izslēgta. Valsts iestādēm nav tiesību atlasīt 25. panta 4. punktā uzskaitīto informāciju un izlemt, kuras (piemēram) GMO monitoringa un avārijas novēršanas plānu daļas nevar izpaust. Pretēji tam, ir skaidri noteikts, ka šo informāciju "nekādā gadījumā" nedrīkst glabāt konfidenciali. Manuprāt, ja paziņojuma iesniegšanas procesā kompetentās iestādes ir saņēmušas informāciju, kas nepieciešama vides riska novērtējuma veikšanai un kas iekļaujas 25. panta 4. punktā noteiktajā kategorijā, tām nav rīcības brīvības attiecībā uz to, kā ar šādu informāciju rīkoties. To nevar glabāt konfidenciali.

53. Es secinu, ka saskaņā ar Direktīvām 90/220 un 2001/18 dalībvalsts kompetento iestāžu pienākums ir darīt sabiedrībai pieejamu informāciju par izplatīšanas vietu ar tādu pašu precizitāti, kāda nepieciešama, lai izpildītu vides riska novērtējumu atļaujas izsniegšanas procedūras ietvaros.

Otrais jautājums

52. Turpmākais pamatojums uzskatam, ka it īpaši informācija par izplatīšanas vietu nekādā gadījumā nevar tikt glabāta konfidenciali,

54. Pretēji Direktīvai 2001/18 (kura galvenokārt attiecas uz atļaujas izsniegšanu drošai GMO izplatīšanai), Direktīvas 90/313 īpašais mērķis, kā to norāda tās virsraksts, ir nodrošināt sabiedrībai piekļuvi valsts iestāžu rīcībā esošai vides informācijai. Direktīvas struktūra

26 — Skat. 25. panta 3. punkta noteikumu: "Iemj, kura informācija ir glabājama konfidenciali".

27 — Direktīvas 31. panta jēdziens "izplatīšanas vieta" ir jāinterpretē atbilstoši principiem, kas izmantoti, interpretējot 25. panta 4. punkta jēdzienu attiecībā uz vietu, kas paziņojuma iesniedzējam saskaņā ar III pielikumu jāatklāj kompetentajām valsts iestādēm.

veicina piekļuvi informācijai, tajā pat laikā nosakot vairākas atkāpes, kas dalībvalstīm dod tiesības noteiktos apstākļos atteikties sniegt šādu informāciju.

intereses), tajā pat laikā Direktīvas 90/313 3. pantam nosakot citus pamatojumus (*inter alia* valsts drošība). Šis arguments neatspoguļo ne Direktīvas 2001/18 struktūru, ne veidu, kādā tā mijiedarbojas ar direktīvām par piekļuvi vides informācijai²⁹.

55. Šo direktīvu mērķis ir nodrošināt piekļuvi informācijai, kas citādāk *netiktu* atklāta. Tā neparedz papildu pamatu, lai ierobežotu sabiedrības piekļuvi informācijai, kas citādāk *tiktu* atklāta²⁸.

58. Ja dalībvalsts iestāžu rīcībā ir vairāk informācijas, nekā tām ir jāsniedz saskaņā ar Direktīvu 2001/18, jāpiemēro Direktīva 90/313³⁰. Lūgumu sniegt piekļuvi šādai informācijai var iesniegt saskaņā ar valsts noteikumiem, ar ko transponē Direktīvu 90/313.

56. Dalībvalstis nevar izmantot Direktīvu 90/313 un 2003/4 noteikumus, lai atteiktu piekļuvi informācijai, kurai ir jābūt sabiedriski pieejamai saskaņā ar Direktīvām 2001/18 un 90/220.

59. Tomēr tad dalībvalsts var atsaukties uz Direktīvas 90/313 3. panta 2. punktā noteiktiem iemesliem, lai pamatotu atteikumu sniegt informāciju par izplatīšanas vietu,

57. Attiecīgi es noraidu Soseimas pašvaldības un Francijas, Grieķijas un Polijas valdību izvirzīto argumentu, ka Direktīvas 2001/18 25. pants paredz noteiktus pamatojumus, saskaņā ar kuriem var ierobežot informācijas atklāšanu (intelektuālais īpašums, konkurence, paziņojuma iesniedzēja saimnieciskās

29 — Skat. turpmāk manus 2008. gada 22. maija secinājumus, kas sniegti Tiesā pašreiz izskatāmajā lietā C-345/06 *Heinrich*, 55.–58. punkts, kuros es paužu līdzīgu viedokli par struktūrolo saistību starp EKL 254. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regulu (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 43. lpp.).

30 — Piemēram, pieņemot, ka vides riska novērtējuma mērķiem nebija jāzina paredzētā izmēģinājuma uz lauka ģeogrāfiskās koordinātes, bet paziņojuma iesniedzējs tomēr norādīja šīs koordinātes, iesniedzot pieteikumu saskaņā ar III B pielikumu.

28 — Skat. direktīvas pirmo, otro, piekto un devīto apsvērumu.

pieņemot, ka citi šī panta noteikumi ir izpildīti. Ierobežojumi, pamatojoties uz valsts drošību (viens no pamatojumiem, kas minēti 3. panta 2. punktā), manuprāt, attiektos uz apstākļiem, kuros noteiktas izplatīšanas vietas atklāšana novestu pie nelikumīgas iznīcināšanas.

60. Es apzinos, ka manis piedāvātā interpretācija noteiktos apstākļos attiecīgajai dalībvalstij nedos citu izvēles iespēju, kā tikai sniegt informāciju par konkrēto izplatīšanas vietu. Tiesas sēdē Francijas un Nīderlandes valdības atgādināja Tiesai, ka precīzas informācijas atklāšana par atrašanās vietu var izraisīt ražas iznīcināšanu. Ja šādas darbības būtu plaši izplatītas, tas varētu palēnināt ĢMO attīstību. Tās apgalvoja, ka pēc atgadījuma piemērotie sodi, piemēram, krimināla sankcija par ražas iznīcināšanu, ne vienmēr ir efektīvi pret "eko cīnītājiem".

61. Ja ir sniegta piekļuve informācijai, tas var nozīmēt piekrišanu zemākas drošības paaugstinātam riskam. Tas ir un paliek Kopienas likumdevēja uzdevums — noregulēt līdzsvaru starp ĢMO ražas attīstības veicināšanu un informācijas pieejamības sabiedrībai palielināšanu, ja pieredze norāda, ka pašreizējais līdzsvars nav darboties spējīgs.

62. Turklāt EKL 95. pants³¹ atļauj dalībvalstīm, kuras saskaras ar īpaši nopietnām sabiedriskās kārtības problēmām, saglabāt valsts pasākumus, kas paredz stingrākus ierobežojumus sabiedrības piekļuvei informācijai par ĢMO izplatīšanu vidē. Ja dalībvalsts izmantotu šo izvēles iespēju un sistemātiski sniegtu mazāk informācijas par labi noteiktām atrašanās vietām, uz jebkuru precīzāku informāciju, ko tā neizpaustu, attiektos Direktīva 90/313. Tad valsts varētu atteikties sniegt informāciju saskaņā ar šajās direktīvās noteikto izņēmumu par valsts drošību.

63. Jebkurai dalībvalstij, kas vēlas saglabāt spēkā valsts pasākumus šādā veidā, ir tomēr jāievēro EKL 95. pantā noteiktā obligātā procedūra. Francijas valdība nav izmantojusi šo iespēju³².

64. Visbeidzot, man nav zināms neviens Kopienas tiesību vispārīgais princips, uz kuru kompetentās valsts iestādes varētu balstīties, lai pamatotu atteikumu izpaust attiecīgo informāciju. Neviens šāds princips netika minēts, ne arī to izvirzīja tiesas sēdes laikā kāds no lietas dalībniekiem, kas iesniedza apsvērumus.

31 — Līgumā noteiktais Direktīvas 2001/18 pamats. Direktīva 90/220 bija pamatota ar EK līguma 100.a pantu (pēc grozījumiem — EKL 95. pants).

32 — Patiešām jānorāda, ka Francijas likumdevējs nesēn ir pieņēmis 2008. gada 25. jūnija Likumu Nr. 2008-595 (2008. gada 26. jūnija/ORF Nr. 148, 10218. lpp.), ar kuru valsts iestādēm noteikts pienākums sniegt informāciju par ĢMO izplatīšanas precīzu vietu.

Secinājumi

65. Es tādējādi piedāvāju Tiesai atbildēt uz *Conseil d'État* diviem uzdotajiem jautājumiem šādi:

- 1) “vieta”, kurā tiks veikta ģenētiski modificētu organismu izplatīšana, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 12. marta Direktīvas 2001/18/EK par ģenētiski modificētu organismu apzinātu izplatīšanu vidē un Padomes Direktīvas 90/220/EEK atcelšanu 25. pantu nevar tikt glabāta konfidenciāli, atbilst apgabalam, kas norādīts paziņojumā, kas saskaņā ar šīs direktīvas 6. pantā noteikto procedūru ir iesniegts dalībvalsts kompetentajām iestādēm;
- 2) dalībvalstis nedrīkst balstīties uz Padomes 1990. gada 7. jūnija Direktīvā 90/313/EEK par brīvu piekļuvi vides informācijai noteiktajiem izņēmumiem, kas attiecas uz valsts drošības aizsardzību, lai atteiktos izpaust informāciju par vietu, ja šādas informācijas sniegšana ir obligāta saskaņā ar Direktīvu 2001/18.